

OVERDENKING

Voor elkaar in de gemeente...

Lezen: Efeziërs 5: 15 - 21

Prof. dr. J. P. Versteeg (18 mei 1938 - 19 april 1987) was hoogleraar aan de Theologische Hogeschool van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Apeldoorn. Zijn vakgebied was het Nieuwe Testament. Van zijn hand verschenen vele boeiende publicaties.

Naar aanleiding van één van zijn publicaties heb ik deze overdenking geschreven. In 1979 verscheen zijn boek "Oog voor elkaar". Dit boek heeft als ondertitel: "het gebruik van het woord 'elkaar' in het Nieuwe Testament met betrekking tot de onderlinge verhoudingen binnen de gemeente".

In deze heldere studie laat Professor Versteeg zien dat het woord 'elkaar' een kernbegrip is in het Nieuwe Testament. Wanneer we Efeziërs 5: 15 - 21 lezen ontdekken we dat in deze zeven verzen het woord 'elkaar;' tweemaal voorkomt:

¹⁵Let dus goed op welke weg u bewandelt, gedraag u niet als dwazen maar als verstandige mensen. ¹⁶Gebruik uw dagen goed, want we leven in een slechte tijd. ¹⁷Wees niet onverstandig, maar probeer te begrijpen wat de Heer wil. ¹⁸Bedrink u niet, want dat leidt tot uitspattingen, maar laat de Geest u vervullen ¹⁹en zing met **elkaar** psalmen, hymnen en liederen die de Geest u ingeeft. Zing en jubel met heel uw hart voor de Heer ²⁰en dank God, die uw Vader is, altijd voor alles in de naam van onze Heer Jezus Christus.

²¹Aanvaard **elkaars** gezag uit eerbied voor Christus.

Hier wordt het woord 'elkaar' gebruikt in *zing met elkaar* en in *Aanvaard elkaars gezag*. Deze beide uitdrukkingen zijn als het ware een direct gevolg van de voorafgaande tekst: *laat de Geest u vervullen*. Omdat de gemeente geënt is op de werking van de Heilige Geest gebeurt er wat onder elkaar bij de gemeenteleden. Paulus probeert hiermee duidelijk te maken dat het van belang is onder welke invloed je staat. In dit verband schets hij de tegenstelling tussen vervuld zijn van de heilige Geest tegenover onder invloed zijn van sterke drank. Waarschijnlijk verwijst Paulus hier naar in een zijn dagen voorkomende Dionysuscultus. De vereerders van Dionysus gaven zich bij hun cultische feesten over aan wijn. Dit uitte zich in allerlei losbandigheid. Deze losbandigheid was een uitleven van zichzelf. Daarentegen leidt de vervulling met de heilige Geest juist tot een gericht zijn op God en op elkaar.

Zo komt het in de gemeente tot

- *het met elkaar zingen van psalmen, hymnen en liederen*
- *het zingen en jubelen met heel het hart voor de Heer*
- *het danken van God, onze Vader*
- *het aanvaarden van **elkaars** gezag.*

Bij deze viervoudige uitwerking zijn het eerste en het vierde aspect gericht op elkaar. In de tweede en derde uiting gaat het om de gerichtheid op Christus, respectievelijk op God. Hier komt wel heel duidelijk naar voren dat de gerichtheid op God niet zonder de gerichtheid op elkaar kan. Zo wordt opnieuw heel duidelijk hoe de gemeente van Christus bedoeld is: verbonden met God en met elkaar. In die verbondenheid spelen liederen en gebeden een belangrijke rol. Zo komt het voor elkaar in de gemeente. Zo is er alleen een gemeente mogelijk: met elkaar.

*Maak ons uw liefde God, tot opmaat van het leven!
Wij zijn geroepen om haar zingend door te geven.
De wereld zegt ons niet de goede woorden aan.
Vernieuw ons hart en doe ons uw beleid verstaan.*

*Wij zijn aaneengevoegd, bedacht met uw genade.
Op liefde hebt Gij ons gebouwd, bedeed met gaven.
En wat wij zijn draagt bij tot welzijn van elkaar.
In onze eenheid wordt uw liefde openbaar.*

*Elkaar bidden wij toe: volhard in het geloven,
Verlies uw vreugde niet en kom uw pijn te boven.
Laat lichten uw gezicht over de duisternis
waarin de ander in gemis gevangen is.*

*Zeg toch het goede aan, ook wie u kwaad toewensen.
De zon gaat op in uw nabijheid bij de mensen.
Hun vreugden en verdriet zullen u niet ontgaan;
in uw omarming heeft eenzaamheid afgedaan.*

*God, laat geen mensenkind uit uw ontferming vallen.
Weer met uw ruime hart het kwade van ons allen.
Gij zijt te goeder trouw geweest van het begin.
Vasthoudend blijft Gij tot uw liefde overwint.*

(974, Liedboek-Zingen en bidden in huis en kerk)

Ds. M. A. Bos